

KIS LAP

KUTYA-MACSKA HÁBORU. (Lásd a 279. lapon.)

XXV. kötet, 18. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. november 4-én.

KATINKA TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

JURA elbucsuzott, de ezuttal nem olyan ünnepiesen, mint első ízben.

Most senki sem borult nyakába, nem kérték, hogy írjon, sőt általában alig törődtek vele, egészen hidegen nézték távozását s Katinka kezdett olyanformát gondolni, hogy talán mégis csalódott, mikor azt hitte, hogy itt jobban szerették őt, mint otthon a mama és a bácsi; titokban már szinte bánni kezdte, hogy szomorúságot okozott a jó mamának és elvált tőle; de még nem vallotta meg magának igazán és igyekezett azt hitetni el magával, hogy csak a szerencsétlenség üldözi, ő maga nem oka semminek. Nem is valami nagyon sajnálta volna, hogy el kell mennie ebből a házból, hol annyira csalódott mindenki-ben; igen, de jobb helyre jut-e? Ezt nem igen hihette, mert a néni levele éppen nem nyájasan szólt. De már hiába, menni kellett, egyik rossz helyről a másikra.

Nem jött érte senki, nem is kísérte senki. Felültették a vasuti kocsiba, megmondták neki, hol kell kiszállani s azzal utnak eresztették.

Mai napság, mikor mindenféle lehet vaspályán utazni, nem valami nagy és veszedelmes dolog az utazás, mint volt hajdan, mikor még rossz utakon, százféle bajokkal kellett küzködni. A vasuti kocsiban rendesen jó társaság kerül össze s még ha valami baja esik is valakinek, az utitársak szívesen segítenek. Katinka is tehát minden nagyobb baj nélkül jutott el az állomásra, melyen ki kellett szállania. De már itt aztán meg volt egy kicsit akad-

va. Nem látott a pályaudvaron semmi olyan uri forma népet, a melyről azt hihette volna, hogy közte vannak az ő rokonai. Talán bizony nem is várja senki! De akkor hogy jut innen tovább?

A mint ezen töprengett, egy durva arczu, közönséges, kopott ruhájú ember lépett oda hozzá s vállára ütve, így szólt:

— No talán maga az a Katinka?

Katinka sértődve, büszkén nézett rá és megvetőleg mondá:

— Mit akar? Mi köze hozzá, ki vagyok?

— Már ahhoz nagy közöm van, mert ha maga a Katinka, akkor ne töltsük hiába az időt, hanem induljunk haza felé.

— Micsoda? Hát Anna néni... magát küldte...?

— Engem hát! Dolog ideje van most otthon, este még szükség lesz a lóra is, hát csak szaporán... amott a kocsi, üljön fel, mindjárt oda viszem a ládáját.

Katinka oda nézett, a hova az az idegen mutatott, de semmiféle kocsit sem látott. Csak egy rozszant, kopott fakó szekér állt ott, két rossz lóval. Már ilyen kocsit csak nem küldhettek érte? Pedig mégis úgy látszott, mert az az ember egyenesen oda vitte a ládát, föltette a szekérré és nyersen szólt:

— No, üljön már fel, mit töltjük az időt hiába?

— Mit? Erre a szekérré üljek?

— Persze, ha nincs más. Talán bizony hintót várt? Az nálunk nincs, nem is kell senkinek. A mi leányaink nem afféle finyás városi kisasszonyok.

Katinka nem igen mert felelni, mert nem igen tudta kitalálni, miféle ember

lehet ez? Anna néniék cselédje nem lehet, mert akkor nem merne ilyen durva hangon beszélni; másnak mint cselédnek pedig még sem igen nézhetne. Utoljára is engedelmeskedni kellett, mert más kocsi nem volt és rossz szekéren is jobb, mint gyalog. Felült hát és csak annyit kérdezett, sokáig tart-e, míg haza jutnak.

— Beletelik vagy két órába, felelt a szekeres.

A kocsin csak egy ülés volt, Katinkának ott kellett ülni a kocsis mellett. Ez, mielőtt megindultak volna, elővette pipáját, rágyújtott és aztán olyan füstött eregetett Katinka orra alá, hogy csak úgy prüszkölt tőle.

— Nem szereti a pipafüstöt? kérde a kocsis nevetve. Persze, az efféle városi kisasszonyok nagyon el vannak kényeztetve. No, nálunk majd leszokik róla.

Erre a szép biztatásra Katinka egészen elképedt s az egész uton egy árva szót sem szólt.

Vagy két órai kocsizás után falu közelébe értek. A mezőn, melynek közelében elhaladtak, többen dolgoztak s a kocsis megszólalt:

— Itt leszállhat, amott vannak rokoni, a lányok a mezőn dolgoznak. Mindjárt megismerkedhetik velök, aztán együtt sétálhatnak haza.

Megállította a lovakat, Katinka jobb szeretett volna egyenesen a házhoz menni, de mert tudta hányadán van ezzel a furcsa emberrel, nem akart vele szóba eredni, inkább leszállt és megindult a mező felé. Nem messze egy csoportban több fiatal leányt látott, kik kíváncsian nézegettek feléje. Tisztán, de egyszerűen voltak

öltözve, nem volt rajtuk semmi divatos czífraság, fejöket kendővel kötötték be a nap ellen s arcukon, kezökön meglátszott, hogy dologhoz vannak szokva. Egyik közülök megindult Katinka elé s erre a többiek is közeledtek.

— Te vagy Katinka, ugy-e? szólt az első. Isten hozott! Nagyon szép tőled, hogy mindjárt itt leszálltál és eljöttél hozzánk.

— Nem tehettem másképp... az az ember megállította a lovakat és mondta, hogy szálljak le.

— No mindegy, csakhogy itt vagy. Nagyon kellemes ám itt kint a mezőn. Leányok, jertek ide, nézzétek, ez Katinka.

— Tudjuk mi azt, ha nem mondod is, felelt a másik hetykén. Ez a Linka azt hiszi, hogy csak neki van esze, mi semmit sem tudunk kitalálni. No, jöjj velünk, Katinka, mi most segítünk a munkásoknak sarjut gyűjteni. Ha kedved van, kölcsön adom neked a gereblyémet.

— Nincs rá semmi kedvem, felelt Katinka megvetőleg. Csak végezzétek a dolgokat, majd én megvárom, míg elkészültök és haza indulhatunk.

A leányok e hideg elutasításra egyszerűen háttal fordítottak, csak Linka maradt hátra s így szólt:

— Én szívesen haza kísérnék mindjárt, de akkor a többiek is velünk jönének és a mama haragudnék, hogy itt hagytuk a munkásokat.

— Oh, soha se gondolj velem, majd ide leülök a fűbe és nézlek.

— A mint tetszik, felelt Linka és elment.

Alig hogy Katinka leheveredett a fűbe, megint ott termett mellette egy

leány. Ez nem hasonlított az előbbiekhöz, sokkal erősebb, csontosabb és furcsa képű volt. De épen olyan bizalmasan szólította

meg Katinkát és ekkor beszédében is észre lehetett venni, hogy nem valami jó társaságban növekedett fel.

ZSUZSIKA. (Lásd a 288. lapon.)

— Igaz az, hogy egyenesen a fővárosból jössz? kérdé.

— Onnan, felelt Katinka kurtán.

— Jaj de szép lehet ott! Én bizony sohasem jöttem volna el onnan. Van egy ismerősöm, az járt Budapesten és azt

mondja, hogy ott a legkisebbik ház is magasabb, mint nálunk a torony, aztán az emberek csupa selyemben és bársonyban járnak és palotákban laknak. Igaz ez?

— Igaz is, nem is, szólt Katinka ismét röviden.

— No, itt nagyon nem fogsz effélet találni. Nem tudom, hogy fog neked itt tetszeni.

Katinka erre nem felelt, hanem ezt kérde:

— Te nem vagy az Anna néni leánya, ugy-e?

— De nem ám, felelt amaz olyan hangon, melyből azt is mindjárt meg lehetett érteni, hogy csak nem is valami nagyon szereti azokat.

— De ismered őket jól? kérde ismét Katinka.

— Oh nagyon. Az Anna néni, — no az ugyancsak gögös asszonyság, különben nem igen beszél senkivel, ha csak okvetlenül nem szükséges. A Linka, a legidősebbik leánya, szakasztott olyan.

— Ezt csodálom ... azt hittem, nagyon szives és nyájas ... legalább úgy jött hozzám.

— Oh, elhiszem, azt hiteti el, de azért mégis gögös, én tudom. A másik, Márta, haragos, mindjárt csip mint a paprika, a harmadik meg, Pólika, az mindig csak pajkosságon tör a fejét, nagyon kiállhatatlan. De hát még a fiuk! ...

— Azokkal nem törődöm, soh' se beszélj róluk.

Katinka nem akarta tovább hallgatni ezt a beszédet, mert Anna néniék végre is rokonai voltak, nem szerette,

hogy valaki ilyen becsmérőleg szóljon róluk. Azért inkább mást kérdezett.

— Hát az valjon miféle ember lehet, a ki érttem a vasúthoz jött? Mondhatom, még soha sem találkoztam olyan kiállhatatlan durva ficzkóval ...

Hirtelen abba hagyta, mert az idegen leány fülig vörös lett a haragtól s hevesen kiáltá:

— Az az én apám, Mihály mester, azelőtt kovácmester volt, most pedig Anna néniék ispánja és legjobb barátja. Én pedig a leánya vagyok, Böske a nevem.

Katinka kissé megzavarodott, mert érezte hogy megsértette Böskét, mikor apjáról oly megvetőleg beszélt. Szerencsére épen ekkor odajött Linka.

— Megyünk haza, jőjj Katinka, kiáltá messziről.

Katinka fölugrott és sietett Linkához. Eszébe jutott, hogy Böske ezt gögösnek nevezte.

— Annál jobb, gondolá. Azt hiszem, magam is büszke vagyok, talán össze fogunk illeni.

Karon fogta Linkát és szeretett volna bizalmasabban beszélni, de Böske mindig ott volt mellettök és mindenbe beleszólt. Egyszer Katinka odasugott Linkának:

— Nem küldhetnéd el ezt az alkalmatlan Böskét? Mit jön mindig velünk?

— Pszt! Ne szólj így! sugta vissza Linka. Vigyázz, meg ne bántsd.

Katinka nem értette, miért kell ettől a félig paraszt leánytól oly nagyon tartaniok; de magyarázatot nem kapott s nem sokára eljutottak a házhoz. Itt Anna

néni kevés czeremoniát csinált vele, megölelte és így szólt:

— Menj Linkával, ő majd megmutatja, hol lesz a helyed. Vacsoráig elrakhatod holmidat. Azt kívánom, hogy mindent rendben tarts.

Linka elkísérte Katinkát, segített is neki a rendezgetésben, aztán együtt mentek az ebédlőbe a vacsorához.

— Ott van a te helyed, szólt Anna néni, az egyik székre mutatva.

(Folytatása következik.)

ARCHIMEDES.

(Kéj pel a 280—281. lapokon.)

RÉGEN, nagyon régen, vagy háromezer esztendővel ezelőtt élt az a férfiú, kinek utolsó óráját ábrázolja ez a kép. Szicília szigetén élt s Archimedes volt a neve, tudományának híre pedig nemcsak akkor tölté be a világot, hanem mai napig is emlékezetes és Archimedest mindenkor a nagy tudósok sorában fogják emlegetni.

Szerényen, visszavonultan élt, mindig tudományos dolgokkal foglalkozva és tanítványait oktatva. Honfitársai tisztelték is, szerették is, de akkor becsülték még meg igazán, mikor egyszer nagy bajba jutottak és tapasztalták, milyen sokat ér a tudomány.

Háború tört ki és az ellenség ostrom alá vette a várost. Az ellenség serege sokkal nagyobb és erősebb volt, a városban senki sem remélhette, hogy győzhetnek. De legalább dicsőséggel szerettek volna elbukni, hogy az ellenségnek ne lehessen könnyű a diadala. Csakhogy ezt sem remélhették, mert kevesen voltak védők, az ellenség pedig tömérdek és hatalmas hadigépekkel törte, rontotta a város falait és bástyáit. Ekkor azonban előállott Archimedes és ajánlotta, hogy

majd ő is segít a védelemben. A fegyveres vitézek eleinte mosolyogtak az öreg tudóson, a kinek soha kard sem volt a kezében; de nem sokáig nevettek, mert látták, hogy az öreg tudós egymaga fölér egész kis hadsereggel. Archimedes olyan gépeket készített, melyekkel a falakról szétrombolták az ellenség ostromló gépeit, hajóit, úgy hogy az ellenség sehogy sem boldogulhatott s míg eleinte azt hitte, hogy egy-két nap alatt beveszi a várost, az lett belőle, hogy hetekig, hónapokig erőlködött, még sem boldogult.

Mialatt a bástyákon hevesen folyt a harc, Archimedes hidegvérrel ült szobájában és új meg új hadigépeken törte a fejét. A város lakosai azonban végre kimerültek a küzdelemben, éhség, betegség pusztított és az ellenség egy napon utoljára mégis csak bejutott a városba. A győztes katonák nagyon fel voltak bőszülve a város kemény ellenállása miatt és a mint bejutottak, vad kegyetlenséggel öldöstek mindenkit.

Archimedes nem törődött a kint dúló csatával, hanem maga elé homokba rajzolgatott mindenféle vonalakat és köröket, mert ismét törte a fejét valami tudományos dolgon. El volt mélyedve gondolataiba, mikor egy vad katona betört a házba és neki rohant a tudósnak. Archimedes nyugodtan odaszólt neki:

— Vigyázz, el ne rontsd körrajzaimat.

A vad katona azonban nem ügyelt semmire, hanem agyonszurta Archimedest. Nem is sejtette a bösz harcos, mit mivelt, hogy vad dühében egy nagy tudós életét oltotta ki.

Mikor megtudták, hogy Archimedes meghalt, megsiratták még ellenségei is és gyászolták, tudván, hogy vitéz férfiú sok találkozik, de olyan jeles tudós helyett mást nem találnak.

KUTY

MUCZ
Edd
Egy
Futk

Azaz
Még
Vida

Csak

Han
Finn
S fen
A pr

Ugy
Első
Siker
Lett

A ma
Nagy
Jobb
A jó

Mucz
Kerü
Micz
A Pé

Hogy
E ha
Ki q
El is

KUTYA-MACSKA HÁBORU.

(Képpel a ezimlapon.)

MUCZI kutya, Miczi cicca,
Eddig békességben éltek;
Egy pítarban, egy udvaron
Futkároztak, vagy henyéltek.

Azaz — voltaképen Muczi
Még ma is az, mi tegnap volt:
Vidám legény, barátságos,
Csakhogy néha nagyon csaholt.

Hanem Miczi kisasszonyka
Finnyás, kényes, ideges lett,
S fenhéjázva büszkén ment el
A proletár Muczi mellett.

Ugy gondolom, tegnap fogta
Első egerét; s e fényes
Sikertől elbizakodva
Lett ideges, finnyás, kényes.

A meghidegült viszonynak
Nagyon örül Rontó Pali,
Jobbat nem tud magának mint
A jó Muczit uszítani.

Muczi csahint, kaffog, morog,
Kerül hajszerűl, kerül csáru —
Miczi cicca berzenkedik
A Palkó biztos hátárul.

Hogy és mikép szakadt vége
E hajszának, mért kutatnám?
Ki gyözné bevarni? De még
El is mondanám — ha tudnám.

K Ö S Z Ö N Ö M!

— Történetke. —

NAGYMAMA sehogysem volt meg-
elégedve kis unokájával, Emil-
kével, kit néhány napra magához
vett. Épen most adott neki ajándéku-
l egy szép játékszert, Emilke mindjárt neki is
fogott a játéknak, de nem mondott a
nagymamának egy árva szócskát sem.

— Emilkém, hát nincs semmi mon-
dani valól?

A kis fiu nem is felelt, csak játszott
tovább.

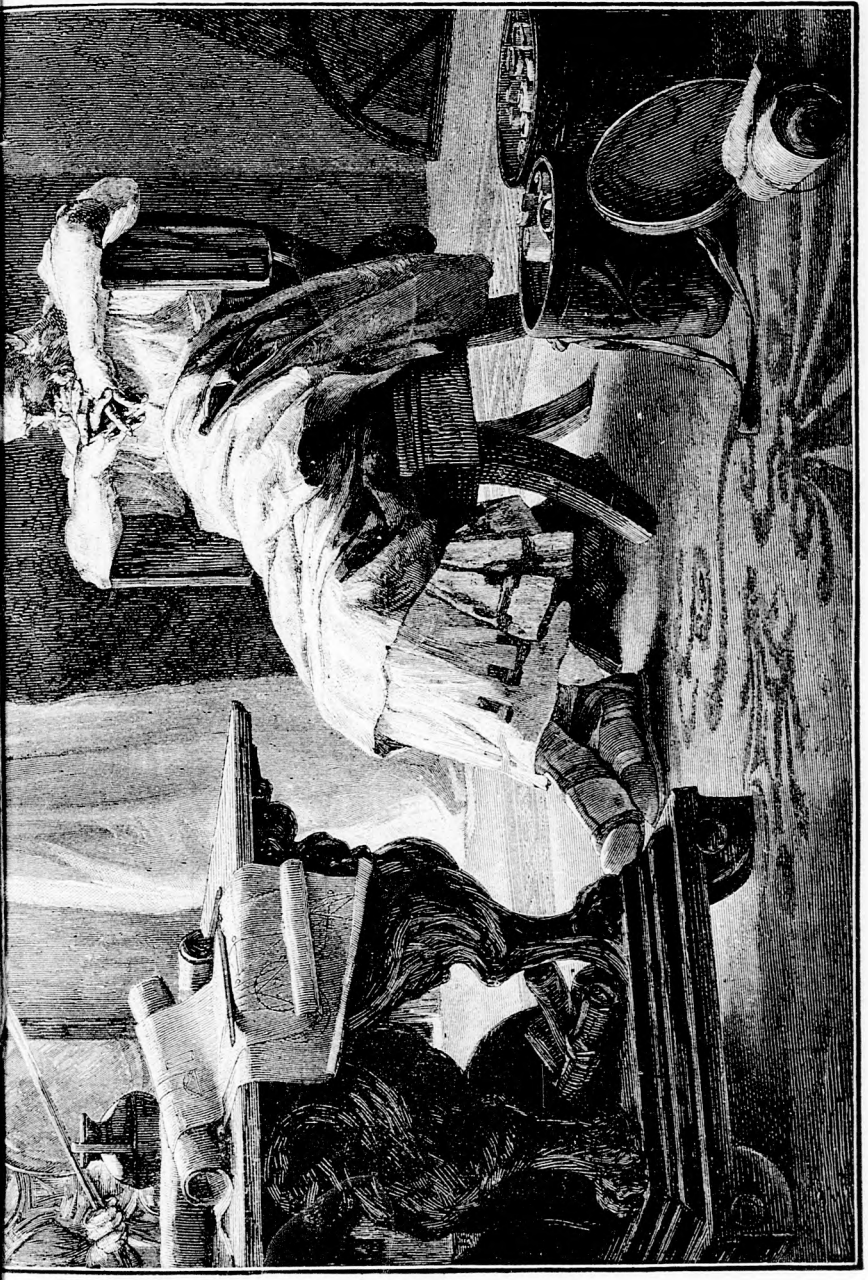
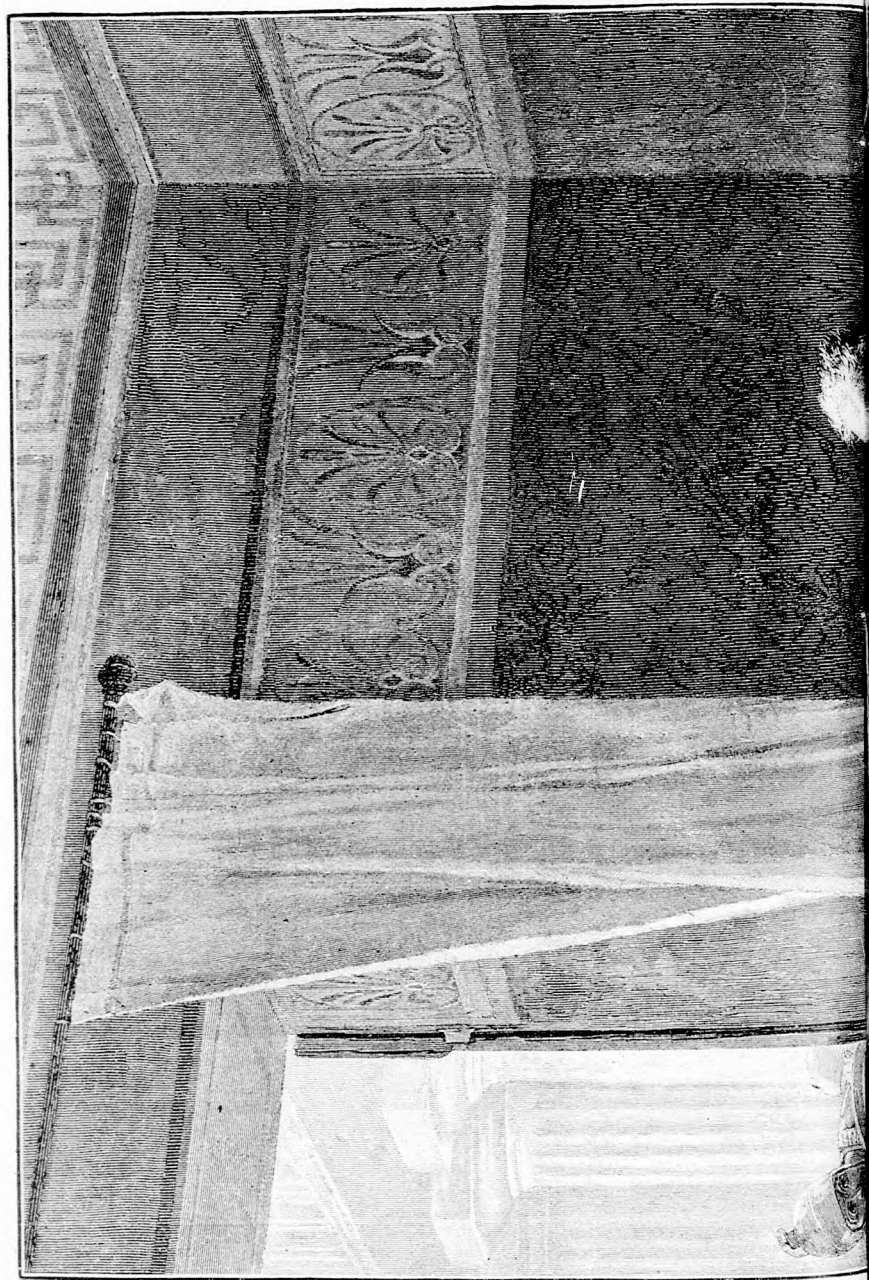
— Emilke, jőjj ide s nézz a sze-
membe, parancsolá a nagymama.

Emilke oda ment, a nagymamára
nézett és kíváncsinak látszott, hogy mit
fog hallani. Épenséggel nem látszott
rajta, mintha lelkiismerete bántaná. A
nagymama pedig így szólt:

— Kedves fiam, tegnap reggel óta
vagy itt nálam és azóta egy nagy hibádat
vettem észre. Még egyetlen egyszer sem
köszöntél meg semmit. Eleinte azt hittem,
hogy, mert nem vagy szokva az idegen
helyhez, kissé megfélekedtél arról, a mire
otthon mamád tanít. De most már látom,
hogy nagyobb a hiba. Én most szép játé-
kszert adtam neked és te nem köszönted
meg. Mért nem mondtad: »köszönöm!«

— Oh, az olyan unalmas, felelt
Emilke türelmetlenül. Ki nem állha-
tom... otthon is a mama és apa mindig
azzal kinoznak és ha valamikor elfelejtem
mondani, hogy: »köszönöm!« — hát nem
kapok ozsonnát.

(Folytatása a 282. lapon.)

ARCHIMEDES. (Lásd a 27s. lapon.)

(Folytatás a 279. laphoz.)

— A mama nagyon helyesen teszi s én még szigorúbb leszek, meg foglak büntetni mindannyiszor, a hányszor elfelejtesz valamit megköszönni. Mert ez nemcsak illetlenség, hanem hálátlanság is és csak a neveletlen, rossz gyermek szokta ezt elkövetni. Olyan fiúnak, mint te, kire szülei gondot fordítanak, nagy bűn az, ha a köszönetről megfeledkezik, mert ez azt mutatja, hogy rossz szívé, háládatlan vagy.

— Oh nagymamácska!

— Igen, mert hát különben mért ne szeretnéd azt mondani, hogy: »köszönöm!«

Emilke küssé meg volt akadva. De aztán még is így felelt:

— Talán azért, mert nagyon is sokszor kell mondanom.

— Igazán? Ezzel ugyan a legislegrosszabb mentséget találtad ki. Azt bizony elhiszem, hogy nagyon sokszor kell mondanod; de tudod-e miért? Azért, mert te magad nem tudsz gondoskodni semmiről, mindent mások adnak neked. Ugyan mi lenne belőled, ha nem kapnál ruhát, ebédet, lakást, ágyat. Ha nem gondoskodnának, hogy tanulhas, s hogyjátékszered legyen? Ugy-é, ez mind jó és kellemes, ezt mind megkapod és neked nincs egyéb fáradságod, mint azt mondani: »köszönöm!« Tudd meg, édes fiam, hogy ha a gyermek reggeltől estig százszor és százszor mond is mamájának köszönetet, azért még mindig nem mondta elégszer azért a sok gondért, fáradságért, melyet a mamának okoz. De a mama nem kíván egyebet, csak hogy nyájas, szerető gyermeke legyen, a ki bebizonyítja, hogy háládatos a jóságért

és szeretetért, melyben részesül. De ha még meg sem köszönöd, ha valami szépet és jót kapsz: nem kell-é akkor azt hinni, hogy rossz szívé és hálátlan vagy?

Emilke, ki eddig soha sem gondolkodott erről ily komolyan, egy pillanatig hallgatott, aztán megölelte a nagymamát és őszintén mondá:

— Oh, nagyon köszönöm, kedves jó nagymamácska, köszönöm, nemcsak a játékszer, hanem azt is, hogy megmagyaráztad, milyen hibás voltam eddig.

— Így már jól van, fiaeskám. Most mehatsz játszani.

Emilke tovább játszott, de még nem volt igazi kedve hozzá; furta valami a fejét. Egyszerre abba hagyta a játékot és így szólt:

— Nagymamácska, szeretnék levelet írni kedves mamámnak.

A nagymama adott neki papírost, tollat, tintát s Emilke ilyen levelet írt:

»Kedves mamácskám! Levelet írok, mert a nagymamától olyan dolgokat hallottam, melyek nagyon elbusítottak. Belátom, hogy sokszor nagyon illetlenül, hálátlanul viseltem magamat, mikor nem mondtam, hogy: »köszönöm!« Többé nem fogom elfelejteni és most arra kérlek, bocsásd meg eddigi hibámat. Ugy-é, kedves jó mamácskám, megbocsátod? Én tudom, hogy meg és ezt nagyon köszönöm, köszönöm, köszönöm, köszönöm...«

Anyi köszönöm szót írt Emilke, a mennyi csak ráfért a papírosra. Aztán vigan mondá:

— Így ni! Most már megint jó kedvem van és most jó lelkiismerettel játszhatom.

IDEGEN NÉPEK MESÉI.

IV.

Khaszim gyűrűje.

— Arab mese, nyolcz képpel. —

(Vége.)

— ÓL van, legyen a tied, mondá a kádi. Mától fogva ura vagy és tehetsz vele, a mit akarsz. Ha nem engedelmeskedik parancsaidnak, akár meg is ölheted.

Mezrur azonban, mikor el akarták kísélni uj ura házába, kétségbeesetten védte magát s egész csapat ember alig bírta megfékezni; nem is bírtak vele addig, míg nagy ütést nem kapott a fejére, úgy hogy elájult. Ekkor aztán fölkapták és elvitték Ali Hasszán házába. Ali Hasszán és Nureddin követték. Mindketten nagyon elkomolyodtak s Nureddin így szólt nevelőatyjához:

— Ez az ifju oly bátor, elszánt, hogy szinte sajnálom őt rabszolgának tartani. Vitéz embernek látszik.

— Magam is úgy látom, felelt Ali Hasszán. Azért hát, kedves fiam, bánj vele jól, inkább barátod, mint rabszolgád legyen.

Mezrur, mikor aléltságából föleszmélt s a történetekre vissza gondolt, azt hitte, hogy most bizonyosan valami sötét börtönben fekszik. De a mint kissé körülnézett, épen nem azt látta. Fényes szobában feküdt, még pedig puha kereveten. Összevérrezett fejét, kezét illatos vízzel mosták meg, durva ruhái eltűntek s finom gyolcsba, bársonyba volt öltözve, mint valami basa fia. És előtte állt egy deli

ifju, aki nem volt más, mint Nureddin. (Lásd a képet 284. alapon.)

A mint Mezrur fölébredt, Nureddin kezét nyújtott neki s így szólt:

— Miattam szenvedsz fájdalmakat, bocsásd meg és legyünk jó barátok. A kádi nekem adott téged s én gondodat fogom viselni.

De Mezrur szemei haragos tüztől villogtak.

— Mi joga van kádinak, hogy arab-rabszolgává tegyen engem?— mondá hevesen. Ha tetszett volna megöletni engemet, nem ijedtem volna meg. Én szabad törzs fia vagyok, a pusztán nőttem fel, oroszlán volt a dajkám és rabszolga nem leszek.

— Nem is akarom, hogy rabszolga légy. Láttam milyen bátor és vitéz vagy. Azért hozattalak ide a saját szobámba és azt akarom, hogy barátom, testvérem légy.

Nureddin intett egy szolgának s ez jó csemegéket, üdítő italokat hozott. Mezrur, ki nagyon éhes és szomjas volt, mohón hozzáfogott a falatozáshoz és mikor elvégezte, így szólt Nureddinhez:

— Ettem ételedből, ittam italodból, többé nem lehetek ellenséged. Rabszolgád nem leszek, de ha akarod, leszek hü társad és barátod.

— Egyebet nem is kívánok, felelt Nureddin.

A két ifju kezét fogott és igaz barátságot fogadott. Mezrur rövid időn leszokott pusztai vadságáról, durvaságáról s mindenkit meglepett nemes jósága, ritka tehetsége, ügyessége által is. Maga Ali Hasszán is nagyon megszerette és így szólt magában:

(Folytatás a 279. laphoz.)

— A mama nagyon helyesen teszi s én még szigorúbb leszek, meg foglak büntetni mindannyiszor, a hányszor elfelejtés valamit megköszönni. Mert ez nemcsak illetlenség, hanem hálátlanság is és csak a neveletlen, rossz gyermek szokta ezt elkövetni. Olyan funak, mint te, kire szülei gondot fordítanak, nagy bűn az, ha a köszönetről megfeledkezik, mert ez azt mutatja, hogy rossz szívé, háládatlan vagy.

— Oh nagymamácska!

— Igen, mert hát különben mért ne szeretné az azt mondani, hogy: »köszönöm!«

Emilke kissé meg volt akadva. De aztán még is így felelt:

— Talán azért, mert nagyon is sokszor kell mondanom.

— Igazán? Ezzel ugyan a legislegrosszabb mehetséget találtad ki. Azt bizony elhiszem, hogy nagyon sokszor kell mondanod; de tudod-e miért? Azért, mert te magad nem tudsz gondoskodni semmiről, mindent mások adnak neked. Ugyan mi lenne belőled, ha nem kapnál ruhát, ebédet, lakást, ágyat. Ha nem gondoskodnának, hogy tanulhas, s hogyjátékszered legyen? Ugy-é, ez mind jó és kellemes, ezt mind megkapod és neked nincs egyéb fáradságod, mint azt mondani: »köszönöm!« Tudd meg, édes fiam, hogy ha a gyermek reggeltől estig százszor és százszor mond is mamájának köszönetet, azért még mindig nem mondta elégszer azért a sok gondért, fáradságért, melyet a mamának okoz. De a mama nem kíván egyebet, csak hogy nyájas, szerető gyermeke legyen, a ki bebizonyítja, hogy háladatos a jószágért

és szeretetért, melyben részesül. De ha még meg sem köszönöd, ha valami szépet és jót kapsz: nem kell-é akkor azt hinni, hogy rossz szívé és hálátlan vagy?

Emilke, ki eddig soha sem gondolkodott erről ily komolyan, egy pillanatig hallgatott, aztán megölelte a nagymamát és őszintén mondá:

— Oh, nagyon köszönöm, kedves jó nagymamácska, köszönöm, nemcsak a játékszeret, hanem azt is, hogy megmagyaráztad, milyen hibás voltam eddig.

— Így már jól van, fiacskám. Most mehetsz játszani.

Emilke továbbjárt, de még nem volt igazi kedve hozzá; furta valami a fejét. Egyszerre abba hagyta a játékot és így szólt:

— Nagymamácska, szeretnék levelet írni kedves mamámnak.

A nagymama adott neki papirost, tollat, tintát s Emilke ilyen levelet írt:

»Kedves mamácskám! Levelet írok, mert a nagymamától olyan dolgokat hallottam, melyek nagyon elbúsítottak. Belátom, hogy sokszor nagyon illetlenül, hálátlanul viseltem magamat, mikor nem mondtam, hogy: »köszönöm!« Többé nem fogom elfelejtetni és most arra kérek, bocsásd meg eddigi hibámat. Ugy-é, kedves jó mamácskám, megbocsátod? Én tudom, hogy meg és ezt nagyon köszönöm, köszönöm, köszönöm, köszönöm...«

Annyi köszönöm szót írt Emilke, a mennyi csak ráfért a papirosra. Aztán vigan mondá:

— Így ni! Most már megint jó kedvem van és most jó lelkiismerettel játszhatom.

IDEGEN

Khas

— Arab r

ÓL van,
kádi. M
tehetsz

nem engedelmes
meg is ölheted.

Mezrur az
kísérni új ura
védte magát s
birta megfékezni
míg nagy ütést
hogy elájult. E
elvitték Ali Ha
és Nureddin kö
elkomolyodtak s
lőatyjához:

— Ez az ifi
szinte sajnálom
Vitéz embernek

— Magam
Hasszán. Azér
vele jól, inkább
legyen.

Mezrur, m
mélt s a történt
hitte, hogy mo
börtönben fekszi
nézett, épen nem
ban feküdt, még
Összevárezett f
mosták meg, du
gyolesba, bárso
valami basa fia.

IDEGEN NÉPEK MESÉI.

IV.

Khaszim gyűrűje.

— Arab mese, nyolcz képpel. —

(Vége.)

ÓL van, legyen a tied, mondá a kádi. Mától fogva ura vagy és tehetsz vele, a mit akarsz. Ha nem engedelmeskedik parancsaidnak, akár meg is ölheted.

Mezrur azonban, mikor el akarták kísérni új ura házába, kétségbeesetten védte magát s egész csapat ember alig bírta megfékezni; nem is birtak vele addig, míg nagy ütést nem kapott a fejére, úgy hogy elájult. Ekkor aztán fölkapták és elvitték Ali Hasszán házába. Ali Hasszán és Nureddin követték. Mindketten nagyon elkomolyodtak s Nureddin így szólt nevelőatyjához:

— Ez az ifju oly bátor, elszánt, hogy szinte sajnálom őt rabszolgának tartani. Vitéz embernek látszik.

— Magam is úgy látom, felelt Ali Hasszán. Azért hát, kedves fiam, bánj vele jól, inkább barátod, mint rabszolgád legyen.

Mezrur, mikor aléltságából föleszmélt s a történetekre vissza gondolt, azt hitte, hogy most bizonyosan valami sötét börtönben fekszik. De a mint kissé körül nézett, épen nem azt látta. Fényes szobában feküdt, még pedig puha kereveten. Összevérrezett fejét, kezét illatos vízzel mosták meg, durva ruhái eltűntek s finom gyolcsba, bársonyba volt öltözve, mint valami basa fia. És előtte állt egy deli

ifju, aki nem volt más, mint Nureddin. (Lásd a képet 284. alapon.)

A mint Mezrur fölébredt, Nureddin kezét nyujtott neki s így szólt:

— Miattam szenvedsz fájdalmakat, bocsásd meg és legyünk jó barátok. A kádi nekem adott téged s én gondodat fogom viselni.

De Mezrur szemei haragos tüztől villogtak.

— Mi joga van kádinak, hogy arab-rabszolgává tegyen engem?— mondá hevesen. Ha tetszett volna megöletni engemet, nem ijedtem volna meg. Én szabad törzs fia vagyok, a pusztán nőttem fel, oroszlán volt a dajkám és rabszolga nem leszek.

— Nem is akarom, hogy rabszolga légy. Láttam milyen bátor és vitéz vagy. Azért hozattalak ide a saját szobámba és azt akarom, hogy barátom, testvérem légy.

Nureddin intett egy szolgának s ez jó csemegéket, üdítő italokat hozott. Mezrur, ki nagyon éhes és szomjas volt, mohón hozzáfogott a falatozáshoz és mikor elvégezte, így szólt Nureddinhez:

— Ettem ételedből, ittam italodból, többé nem lehetek ellenséged. Rabszolgád nem leszek, de ha akarod, leszek hü társad és barátod.

— Egyebet nem is kívánok, felelt Nureddin.

A két ifju kezét fogott és igaz barátságot fogadott. Mezrur rövid időn leszokott pusztai vadságáról, durvaságáról s mindenkit meglepett nemes jósága, ritka tehetsége, ügyessége által is. Maga Ali Hasszán is nagyon megszerette és így szólt magában:

— Derék fiu, jobb társat nem is találhattam volna Nureddin számára. Maradjanak is együtt, legyenek testvérek.

Mezrur mihamar belátta, hogy mégis csak többet ér az, ha valaki jóra való emberek közt él, tanul, tisztességben, becsületben dolgozik, mint ha a pusztákon rabol és kalandoz. Nureddinnel együtt

tehát szorgalmasan tanult és dolgozott, mert Ali Hasszán, ámbár gazdag ember volt, nem tűrte a lustálkodást, maga is szorgalmasan utána nézett kereskedésének s ép ezért jól is ment a dolga mindig. A két ifju pedig buzgón segített neki mindenben s így elégedetten éltek volna, ha egy régi szomorúság néha el nem

...ELŐRE ÁLLT NUREDDIN. (Lásd a 283. lapon.)

busítja őket. Ez a szomorúság pedig az volt, hogy se Nureddin, se Mezrur nem ismerte az édes anyját; azt sem tudta, él-e még vagy meghalt? Bár nagyon szerették Ali Hasszánt, nevelő atyjokat, mégis csak eszökbe jutott néha, hogy ők voltaképen árvák mindaketten. És mert ebben is hasonlítottak egymáshoz, annál inkább szerették egymást.

Egy két év mult ismét, midőn egy napon Ali Hasszán így szólt Nureddinhez:

— Kedves fiam, te már elég nagy vagy, hogy átadhassam neked azt a drága ékszert, mely alkalmasint szüleidről maradt reád. Mikor a rabszolgakereskedőktől hajdan megvettelek, kendőbe volt takargatva s e kendő egyik sarkába

szép, drága gyűrű volt bekötve. Azok a gonosz emberek nem vették észre, különben nem hagyták volna ott. Viseld gond-

ját e gyűrűnek, meglehet, hogy általa még valamiképp rátalálsz szüleidre.

Ezzel szép arany gyűrűt adott neki.

HÁT TE KI VAGY? (Lásd a 286. lapon.)

A gyűrű sajátságos csillogásu opál kő volt, a kőbe pedig furcsa jelek voltak vésvé. Nureddin ujjjára huzta a gyűrűt s hogy fényesebb legyen, kissé meg-

dörzsölte. De alig tette ezt, ugy elámult, hogy elállt a szeme szája. Mert a mint harmadszor dörzsölte végig az opált, hirtelen egy kis alak tűnt fel a kövön, a

következő pillanatban pedig már ott állt Nureddin előtt, és nőtt, gyorsan nőtt, olyan óriássá, hogy a tetőt érte a fejével.

Ali Hasszán is, Nureddin is egy pillanatig elképedve bámultak; de Nureddin nem egy könnyen ijedt meg, azért hát most is hamar neki bátorodott és kérde:

— Hát te ki vagy? (Lásd a képet a 285 lapon.)

— Én e gyűrű szelleme vagyok s rabszolgája annak, ki a gyűrűt bírja. A mit parancsolsz, azt teljesítenem kell. De figyelmeztetek, hogy naponként csak három parancsot teljesítek. Ha többet kívánnál tőlem, megbánnád.

— Hm, nagyon derék, hogy figyelmez-

tetsz. Így hát jól meg kell gondolnom, mit kívánjak. De egyet mindenesetre kívánok: tudni akarom, él-e még az én édes anyám és hol van?

— Anyád él és rabszolgáló Egyiptomban, hol most is busul és bánkódik.

Nureddin nagy örömmel kiáltott fel:

— Oh, él az édes anyám! Akkor hát látni fogom s nem fog sokáig szenvedni,

megszabadítom őt. Mondd, derék szellem, tudnál ebben is segíteni?

— Mindeabban segíthetlek s ha kívánod, elhozom ide anyádat. A gyűrű szelleme gyorsabban repül a fecskénél.

— Akkor hát repülj és hozd el mentül előbb jó anyámat.

... BARÁTSÁGOT FOGADTAK. (Lásd a 287. lapon.)

Hasszán az alvó nőt, nagy örömmel kiáltott fel:

— Szelima! Igen, te vagy, rád ismerlek, édes jó testvéremre.

Persze Szelima is mihamar ráismert, Nureddinnek pedig még nagyobb lett a öröme, mikor megtudta, hogy nevelő atyja egyuttal a nagybátyja.

Nureddinre is ráismert Szelima,

A szegény Szelima épen aludt, mikor a gyűrű szelleme odaért hozzá s gyöngéden fölemelte. Föl sem ébredt, csak azt álmodta, hogy repül. Ugy is volt, a szellem alig pár perc alatt elvitte messze idegen földre, Ali Hasszán házába és ott a kerevetre fektette, ő maga pedig aztán eltűnt.

Alig pillantotta meg Ali

mih
Has
gyü
ámb
dons
sors
kat

vom

se
dott
szár
lapon
talá
jába
Nur

mihelyt megtudta, hogy került a fiu Ali Hasszánhoz, kivált pedig mikor látta a gyűrűt. Ráismert a Khaszim gyűrűjére, ámbár azt nem tudta, milyen bűvös tulajdonsága van. Aztán elbeszélte szomorú sorsát. Egyik fiát megtalálta, de a másikat oroszlán ragadta el, széttépte.

— Ki tudja? szólt Nureddin. Előhívom a gyűrű szellemét, tőle megtudjuk,

ideje, hogy összekerüljünk mindnyájan s atyámat is ismerjem.

Megdörzsölte háromszor a gyűrűt és a szellem előtűnt.

— Ha még élnek testvérem és atyám, hozd ide őket, parancsolá Nureddin.

— Testvéred itt van a szomszéd teremben, nem kell érte mennem. Testvéred senki más, mint Mezzur.

SZELIMA KITÁRTA KARJAIT. (Lásd a 288. lapon.)

Nureddin előhívta Mezzurrt, aki per sze nagyot ámult, mikor mindent megtudott. Szelima sirt örömeiben s Ali Hasszán nyakába borult. (Lásd a képet a 286 lapon.) Mikor Mezzur elmondta, mikép találták őt hajdan az oroszlán barlangjában, nem lehetett kétség, hogy csakugyan Nureddin testvére.

— Most már csak atyánk hiányzik, szólt Nureddin.

— Mindjárt elhozom, felelt a gyűrű szelleme és eltűnt.

Nem sok idő telt bele, ott termett Khaszim. Szánalomra méltó alak volt, csupa rongyokba öltözve. Ráismert Szelimára, de nem mert közeledni feléje, mert

tudta mily nagyot vétett ellene, mikor kiüzte a házból. De Szelima szívében nem élt a boszu; kitérte karjait Khaszim felé (Lásd a képet a 287. lapon.) és így szólt:

— Felejtjük a multat és örülünk annak, hogy e szép két ifjuban megtaláltuk gyermekeinket!

Nureddin és Mezzur megölelték apjokat és Nureddin aztán átadta atyjának a bűvös gyűrűt. Khaszim, a mint ezt kezébe kapta, rögtön büszkén fölegyenesedett, nem is kérdezett fiától semmit, hanem így szólt:

— Mindjárt megtudjátok, mivel bir Khaszim. Gyűrű szelleme, szállj le a gondai gyémántbányákba s rögtön hozz nekem egy zsák gyémántot. Duszgadzag akarok lenni.

De ebben a pillanatban a gyűrű opálköve éles pattanással kettérepedt, s a szellem eltűnt s már láthatatlanul kiáltá:

— Soha sem látsz többet! Három parancsot ma már teljesítettem, a negyedik fölszabadít rabságomból.

És a gyűrű varázsereje megszűnt örökre.

A kincs-sovár Khaszim kétségbe esett, de Szelima és fiai nem igen bánták a szellem eltűnését, ők boldogok voltak, hogy együtt lehettek. Khaszimnak pedig szintén jobb volt, hogy elvesztette a varázsgyűrűt, mert kincs és hatalom birtokában talán újra szívtelen és kegyetlen emberré lett volna, de így szorgalmas és szerény lett és azután boldogan élt családja körében.

ZSUZSIKA.

(Képpel a 276. lapon.)

TEGNAP még tudatlan voltam —
És ma már tudós vagyok:
Ugy ismerem az ábcézt,
Mint a legnagyobb nagyok.

És nem vetek neki három,
Vagy négy hetet — majd meglásd:
Tollat is fogok kezembe
És ír majd szép írást.

Akkor, ha majd már a tollat
Könnyen forgatom, bírom:
A legelső leveletem
Forgó bácsinak írom.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXV. köt. 15-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Wallerstein Laura és Margit, Herzog Fülöp, Gold Hermina, Balogh Margit és Rózsi, Mátyás Irma, Fligl József.

A „Szt.-Erzsébet“-féle pályázat nyertes művét a „K. L.“ jövő számában közlöm.
F. b.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Antal Margit 1 frt. A már eddig kimutatott 52 frt 60 krral együtt 53 frt 60 kr. (Kimutatva a »Nemzet«-ben.)

A bölcsüde javára vettem ujabban 25 krajezárt. — A már eddig kimutatott 267 frt 35 krral együtt 267 frt 60 kr.

(A beküldött kérem, hogy a nevét, mely elhanyagódott, küldje be még egyszer. F. b.)

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.